

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
8-ilova

**" QO'L KAFTI BARMOQLARINING TUG'MA DEFORMATSIYALARI "
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

Toshkent - 2025 yil

"KELISHILGAN"
RITOATM direktori
M.E. Irismetov

» _____ 2025 yil

**«QO'L KAFTI BARMOQLARINING TUG'MA DEFORMATSIYALARI»
NOZOLOGIYASI BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDARTLAR**

TOSHKENT 2025

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
Q69.0 / LB78 Q70 / LB79	Sindaktiliya	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q69.0 / LB78.Y	Qo'l kafti barmoqlarining birlashib o'sishi	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q69.1 / LB78.0	Qo'l kafti barmoqlarining to'rlanganligi	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q69.9 / LB78.Z	Barmoqlarning birlashib ketishi	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q70.0 / LB79.0	Barmoqlar to'rlangan	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q70.1 / LB79.1	Polisindaktiliya	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q70.4 / LB78.1	Noaniq cindaktiliya	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr
Q70.9 / LB79.Z	Ortiqcha barmoq(lar)i	Travmatolog- Ortoped	Genetik	Travmatolog- Ortoped	anesteziolog pediatr

" QO'L KAFTI BARMOQLARINING TUG'MA DEFORMATSIYALARI "
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni (har bir davolangan holat uchun)	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosif mutaxassis (vrach) konsultant	Tibbiy ko'rik SHikoyatlar: Qo'l barmoqlari bir biriga yopishganligi, kaltaligi Oilaviy anamnezni aniqlash: o'xshash anomaliyalar qarindoshlarda bor-yo'qligini aniqlash. Hamroh kasalliklar yoki sindromlarni aniqlash. Qo'lni ko'rikdan o'tkazish: sindaktiliya (barmoqlar birikishi) va polidaktiliya (qo'shimcha barmoqlar mavjudligi) belgilarini aniqlash.	Oilaviy shifokor	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	1 marta	
Izoh:								

Mutaxassis (shifokor maslaxati) (qo'shimcha)	Pediatr Anesteziolog- reanimatolog				+	+	1 marta	
Izoh: Operativ aralashuvga tayyorgarlik ko'rish jarayonida zarurat tug'ilganda qo'shimcha mutaxassislarning maslahati o'tkaziladi, shuningdek, kerak bo'lsa boshqa tor doiradagi mutaxassislar bilan ham maslahat o'tkaziladi.								
Laborator tekshiruvlar Asosiy:	<ul style="list-style-type: none"> • umumiy qon tahlili; • siydikning umumiy tahlili; • qon guruhi va rezus-omilni aniqlash; • koagulogramma; • qonning biokimyoviy tahlili; • odam immunitet tanqisligi virusiga qon; • Vasserman reaksiyasiga qon; • Qonning biokimyoviy tahlili; • HbsAg, Anti-HCV ga qon; 				+	+	1 marta	
Izoh: Ushbu guruh patologiyalari uchun maxsus laboratoriya tekshiruvlar mavjud emas. Ular operatsiyaga tayyorgarlik bosqichida o'tkazilishi mumkin bo'ladi.								
Laborator tekshiruvlar Qo'shimcha:				+	+	+	1 marta	
Izoh: Hamroh yurak kasalliklarida qo'llaniladi								
Instrumental	Rentgenografiya	-	+	+	+	+	1 marta	

tekshiruvlar Asosiy:								
Izoh: Hamroh sinishlarni aniqlash uchun rentgenografiya o'tkaziladi. YOn boylam shikastlanishining joylashuvi va xususiyatini aniqlash uchun esa MRT qilinadi.								
Instrumental tekshiruvlar Qo'shimcha	Kompyuter tomografiyasi (MSKT)					+	+	1 marta
	Ultratovush tekshiruvi (UTT)					+	+	1 marta
	MRT					+	+	1 marta
Izoh: Qo'shimcha usullar sifatida murakkab anomaliyalarda UTT, MSKT, MRT va reovazografiyadan foydalanish mumkin.								
* STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA:								
Tug'ma deformatsiyaning mavjudligi va bemorning talabi								

DAVOLASH TADBIRLARI

Medikamentoz davo

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Izoh: Ushbu guruh patologiyalarida maxsus medikamentoz davolash ko'zda tutilmagan								
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Ambulator yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	OSHP/OP	OSHP/OP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		

Antibiotiklar	Antibiotikoterapiya bo'yicha yo'riqnoma va protokollarga ko'ra				+	+	Antibiotikoterapiya bo'yicha yo'riqnoma va protokollarga ko'ra	yo'riqnoma bo'yicha
Analgetiklar	yo'riqnoma bo'yicha				+	+	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
Nosteroid yallgi'lanishga qarshi dori vositalari	yo'riqnoma bo'yicha				+	+	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
Izoh: Qo'shimcha dori vositalari infeksiyon asoratlarning oldini olish maqsadida hamda operatsiyadan keyingi davrda og'riq qoldiruvchi vositalar sifatida qo'llaniladi.								

REJALI JARROHLIK AMALIYOTI

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Qo'l panjasining 1-2 barmoqlarining to'liq bo'lmagan oddiy sindaktilyasi: mahalliy to'qimalar bilan teri plastikasi				+	+
2. Qo'l panjasining 1-2 barmoqlarining to'liq bo'lmagan murakkab sindaktilyasi, 1-nur rotatsiyasi yo'qligi: mahalliy to'qimalar bilan teri plastikasi va bosh barmoqni qarshilik holatiga o'tkazish				+	+
3. Qo'l panjasining 1-2 barmoqlarining to'liq murakkab sindaktilyasi va 1-nur klinodaktilyasi: deformatsiyani bir vaqtning o'zida tuzatish bilan erkin auto-teri plastikasi				+	+
4. Birinchi nur rotatsiyasi bo'lmagan 1-2 barmoqning to'liq murakkab sindaktilyasi: teri-fassial laxtakning mikroxirurgik autotransplantatsiyasi				+	+
5. Qo'l panjasining uch falangali barmoqlarining to'liq bo'lmagan oddiy sindaktilyasi: barmoqlarni				+	+

auto-teri plastikasi bilan ajratish					
6. Qo'l panjasining uch falangali barmoqlarining to'liq oddiy sindaktilyasi: barmoqlarni auto-teri plastikasi bilan ajratish				+	+
7. Uch falangali barmoqlarning to'liq murakkab sindaktilyasi: osteotomiya. Erkin teri plastikasi bilan barmoqlarni ajratish				+	+
Polidaktilyani jarrohlik yo'li bilan davolash					
1. Qo'shimcha barmoq yoki falangani asosiy barmoqqa aralashmasdan olib tashlash				+	+
2. Qo'shimcha barmoqni asosiy barmoqqa aralashib olib tashlash				+	+
3. Polifalangiya va polidaktilyani bartaraf etish hamda klinodaktilyani tugatish				+	+
4. Bosh barmoq uch falangizmini bartaraf etish bilan polifalangiya va polidaktilyani yo'qotish				+	+
5. Qo'shimcha barmoq to'qimalaridan foydalanib, bir vaqtning o'zida asosiy barmoq deformatsiyasini tuzatish bilan qo'shimcha segmentni olib tashlash				+	+
6. Olib tashlanadigan segment mushaklari va paylaridan foydalangan holda polifalangiya va polidaktilyani bartaraf etish				+	+
7. Kombinatsiyalashgan teri-suyak-pay laxtaklaridan foydalangan holda polifalangiya va polidaktilyani bartaraf etish				+	+

Izoh: YUqorida ko'rsatilgan operativ muolajalar ularni qo'llash tajribasiga ega bo'lgan ortoped tomonidan o'tkazilishi lozim

PARXEZ STOLI/DIETA

Ovqatlanish tartibi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
15 – stol	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	Holati yaxshilanguncha
	...				
Izoh: Bemorlarning ahvoli yaxshilangunga qadar dispanser nazorati olib boriladi					
Laboratornye issledovaniya	Rentgenografiya		+	1 marta	
Izoh: Davolash natijalarini nazorat qilish maqsadida amalga oshiriladi.					

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	1 yil
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar					

Instrumental tekshiruvlar					
Izoh: davolash natijalarini nazorat qilish uchun amalga oshiriladi.					
	<p>Birlamchi profilaktika aholini barmoqlarning tug'ma nuqsonlari rivojlanishining sabablari va oldini olish choralari haqida keng ma'lumot berishdan iborat. Axborot materiali ortoped-travmatologlar tomonidan tayyorlanadi.</p> <p>Barmoqlarning tug'ma deformatsiyasining oldini olish bo'yicha skrining tadqiqotlari maxsus skrining markazlarida amalga oshiriladi, buyerda barcha homilador ayollar homiladorlikning har trimestrida tekshiruvdan o'tishlari kerak. Biroq, prenatal davrda aniqlangan barmoq deformatsiyasining mavjudligi homiladorlikni tugatish uchun ko'rsatma bo'la olmasligini hisobga olsak, barcha profilaktika choralari faqat maslahat xarakteriga ega. An'anaviy ravishda profilaktika choralariga quyidagilar kiradi.</p>	+	+	1	1 yil
	<p>2-profilaktika</p> <p>Ikkilamchi profilaktika ixtisoslashtirilgan ortopediya bo'limlarida ortoped-travmatologlar tomonidan amalga oshiriladi. Ikkilamchi profilaktika ushbu</p>	+	+	1	1 yil

	patologiyani o'z vaqtida jarrohlik yo'li bilan bartaraf etishdan iborat.				
	<p>3-profilaktika Uchinchi darajali profilaktika mavjud deformatsiyalarning oqibatlarini cheklashga qaratilgan. U davolanishdan keyin bemorni reabilitatsiya qilish va tiklash bo'yicha chora-tadbirlarni, shuningdek kasallikning rivojlanishini va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlarni kuzatishni o'z ichiga oladi. Operatsiyadan keyingi bemorlar uchun uchinchi darajali profilaktika: Operatsiyadan keyingi yuqumli asoratlarning oldini olish uchun antibiotik terapiyasi. Kasalxonada 3-5 kun davomida amalga oshiriladi. Muntazam ravishda oqilona poyabzal kiyish va jarrohlikdan keyingi davrda shifokor ko'rsatmalariga rioya qilish (fizioterapiya, massaj, mashqlar terapiyasi). Uchinchi darajali profilaktikani amalga oshirishni nazorat qilish RMONing travmatolog-ortopedi tomonidan amalga oshiriladi. Jarrohlikdan keyingi bir yil ichida reabilitatsiya davolashning oxirigacha tadbirlar amalga oshiriladi.</p>	+	+	1	1 yil

Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar oilaviy shifokor va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi.					
Profilaktika tadbirlari (medikamentoz)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo'llanilishi				
Izoh:					

REABILITATSIYA

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Konservativ davolash	1.LFK	+	+		Doimiy	1 yil
	2. Ortez va shinalarni taqib yurish	+	+	-	Doimiy	6 oygacha
Izoh: Reabilitatsiya tadbirlari jarohatning og'irlik darajasiga va davolash turiga (konservativ, operativ davolash) qarab o'tkaziladi						
Laborator tekshiruvlar			+	+	1	
Izoh: bu nozologiya bo'yicha laboratoriya tekshiruvlari o'tkazilmaydi						
Instrumental tekshiruvlar						
Izoh: Ko'rsatmalarga ko'ra, hamroh patologiyalarni aniqlashning boshqa tashxislash usullari ham tayinlanishi mumkin						
Reabilitatsion usullar	1. Fizioterapiya	-	+	-	3 oyda 1 marta	1 yil
	2. LFK	+	+	-	Doimiy	1 1 yil
	3. Ortez va shinalarni taqib yurish	+	+	+	Doimiy	6 oygacha
Izoh: Reabilitatsiya oilaviy shifokor va ortoped tomonidan olib boriladi, zarurat tug'lganda fizioterapevt ham jalb etilishi mumkin.						
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
Izoh: Reabilitatsiya tadbirlari o'z ichiga maxsus dori-darmon bilan davolashni olmaydi						

Mazkur klinik protokol va standartlar O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazir o'rinbosari Basitxanova E.I, Tibbiy sug'urta boshqarmasi boshlig'i Sh. Almardanov, klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi boshlig'i Sh.R. Nurimova boshchiligida, Klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi bosh mutaxassisi G.Djumayeva, yetakchi mutaxassisi N.Raximova tomonidan tashkiliy va uslubiy ko'magi asosida ishlab chiqilgan.